

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér.

BARS

POLITIKAI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyilttéri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetőik és a velünk
 összekötöttesben levő hird. irodák
 árendjében részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: Dr. KERSÉK JÁNOS.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A

„BARS“

XXIX. évfolyamának III. évnegyedére.

Lapunk mai számával kezdi meg huszonkilencedik évfolyamának III-ik évnegyedét — Aki ismeri a vidéki hírlap irodalom nehezégeit és szinte leküzdhetetlennek látszó akadályait, igazat fogadni nekünk, ha önérettel tekintünk vissza eddigi működésünkre. Tettünk, a mennyit tehattünk. Első sorban is megyei érdekeink gondozása lebegett szemünk előtt s jeles munkatársaink és a nagy közönség szíves támogatásával ez irányban fejtettük ki működésünket, mindazonáltal gondosan kerülve annak lehetőségét, hogy lapunk magán avagy part érdek szolgáljává fajulhasson. Ez alapon ajánljuk lapunkat továbbra is a nagyérdemű közönség szíves jó indulatába. A múltban elért eredmény leendő a jövő reménye, mely ezután is lapunk változatlan irányát jelenti.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 10 kor. — fill.
 Felévre . . . 5 kor. — fill.
 Negyedévre . . . 2 kor. 50 fill.

Egységben az erő.

(K) Vannak kell lennie annak, a ki a hatvanhetesek rejtett céljait nem ismeri. Annyi bizonyos, hogy ha a hatvanhetesek most uralomra nem jutnak, egyszer s mindenkorra le kell tenniük arról a reményről, hogy valaha a kormány gyepőlőjét kezükbe kaparítsák. A tulsulyra jutott függetlenségi párt törekvéseinek legnagyobb akadály a mi csak természetesnek találjuk, ha ezt az akadályt akarják mindenáron az utból elhárítani, ha kell szép szóval, bécsi ígéretekkel, ha nem erőszakkal, bécsi segítséggel szétrobbantva.

A hatvanheteseknek ez a frondörködése kísért minden vonalon. A *nemzeti társaskör* — a vert had leshelye — *szokatlan módon megélénkült*, megbeszélések, tanácskozások folynak zart ajtók mögött. És ebből a társas körből az ó-liberálisok típusa, Lukács László előjön mint homo regius. Üzenetet hoz az uralkodótól a függetlenségi pártnak, a mely megszabja a feltételeket, amelyek mellett az uralkodó a kormányzást a függetlenségi pártra bizza! Ismerjük ezeket a feltételeket s *rettegünk* attól, hogy a függetlenségi part ezt elfogadja s ezáltal magát a *szabadlövök gyámködés alá helyezi*. De tartottunk attól is, hogy a párt felül a

hatvanhetesek machinációinak s darabokra oszlik. A bankosokat állandóan csak egy kis érdekcsoportnak tüntették fel s azt hitték, hogy a tett ígéretek elcsábítják a párt másik részét, a mely különválva és a *feltámadni akaró liberálisokkal egyesülve megalkothatja az új kormányképes pártot*, esetleg koalíciót.

Megvalljuk őszintén, hogy tartottunk ettől a következménytől és aggodalomban voltunk a párt sorsáért, mert ebben az esetben az ország közvéleménye csalatkozva a függetlenségi parthoz fűzött reményeiben attól megtáru fordulhatott volna el s hagyhatta volna sorsára. Jogos aggodalmunkat táplálta az a jelenség, hogy Kossuthot, a párt vezérét annyira megkörnyékezték, hogy félreértést, bizalmatlanságot támazzanak benne. Ép ezért örömmel regisztráljuk a párt tanácskozásának azt az eredményt, hogy Lukács László propozícióit egyhangulag utasította vissza a párt.

Egységben rejlik az erő. S higgyék el nekünk odafönn, hogy mérietenlen veszedelemmel járna a függetlenségi párt bomlása. Az ország minden részében vannak konkolyhíntő titkos ügydökök, kik lesik, mikor jön a parancs a fővárosból a cselekvésre. Ma még nem mennek túl a tanyar mosolygással tett kritikán, de szinte *kiri belőlük a darabontó készség*.

A függetlenségi párt jó hizsemüleg sok olyan fontos pozíciót hagyott az alkotmánypárti gunyával takarózó régi liberálisok kezében, amelyeket alkalomadtán könnyen fel lehet a függetlenségi párt ellen használni.

A függetlenségi párt egységes állásfoglalása által elejét vette annak, hogy ebben a kérdésben a közvélemény megoszoljon. És így nem adott módot ellenségeinknek nyílt akcióra. Látjuk ebből, hogy *a párt minden tagja rendületlen hve az önálló banknak* és mi ígérjük, hogy mellettük hiven kitartunk.

Jól tudjuk s el is vagyunk rá készülve, hogy viharos napok nélkül a válság nem fog lezajlani. Oly annyira akuttá vált ez a kérdés, hogy ennek megoldása nélkül kibontakozás nem is képzelhető. Dörögni, villámlani is fog, de a párt egységén meg fog törni minden külső támadás.

Hogy a függetlenségi párt mellözésével történjék a kibontakozás, most már arra senki sem gondol. S bizonyos, hogy keresni fogják a kompromisszumot a párttal, amelyet a korona is meg fog találni, ha merev álláspontjából engedni fog s a *függetlenségi párt nemzeti törekvéseit honorálni fogja*. A függetlenségi párt egyenes úton halad.

Programja nem alkotmány ellenes és nem kivihetetlen; a magyar nemzet szupremáciájának érvényesülése céljából elengedhetetlen.

Csak álljon együtt, bátran a függetlenségi párt; az ország kitart mellette. És bizton hisszük, mert hisz alkotmányos államban élünk, hogy a *jövendő egyedül és kizárólag a függetlenségi párté*.

A munkás és társadalmi védelme.

Gazdasági életünk betérjességének legfelreismerhetetlenebb jele az emberi munka. Mivel betérjesebben kezeljük a munkát, aminél fontosabb tényező lesz a munkás. Természetes tehát, hogy nagyon résen kell lennünk ha azt akarjuk, hogy a munkás, a magyar nemzeti államnak szinten egyik erőssége legyen. Különösen fontos ez napjainkban, amikor minden hatalomra törekvő ágazat, nem véve ki a felekezetiességet sem, minden kitelhető furfangossággal, hazug okoskodással, békétlen felrevezetéssel minden intézmény felhasználásával iparkodik az „Istenadta nép“-nek az elhalászására s önző érdekeknek, céloknak a felhasználására. Nem lehet tehát közönbös különösen reánk mint ezerfele oldalról való támadásnak kitett nemzetnek, hogy a munkáspolitiká megfelele az okos állami követelményeknek. Sok eszköz áll rendelkezésünkre e tekintetben igaz; de az ellenkezés azután annál szigorúbb kötelesség. Első sorban igen fontos a kulturának a demokratizálódása, mely a tudásnak bizonyos elemeit teszi közkincscsé. Itt nagyon óvatossá kell lenni, nehogy egyrészt az igények, a gazdasági s kulturális élet haladásával nem aranyos módon fokoztassanak; hogy követelesekben at legyen lépve a határ; mely elégedetlenséget, a munka megtagadását vonhatja maga után. A munkássai meg kell értenni azt, hogy munkája, munkássága, szorgalma alapján igénye van arra, hogy úgy ő, mint családja tisztességesen megélehesen s bizonyos kulturál színvonalat elérhesen. Erre kell őt önzetlenül megtanítani. Elengedhetetlen követelmény tehát hogy a munkás gondolkodni tudjon okosan, emberileg, s így kitanítása okvetlenül szükséges. Szükséges mar csak azért is, hogy ne legyen másik kezében pusztá eszköz, ne ajásitassék marnacsordává, melyet csak vagonhídra tartanak alkalmasnak s melyet mindeure felhasználhatnak, ha kell, kenyeradója ellen; ha kell, hazája ellen. Ne legyen látszó kufarok kezében, nyomorut eszköz. A munkás helyzetét javítani kell, értelemet pedig művelni; nehogy noimi soha nem letezett csodákka, ostoba bosszortanyaságokkal, misztikus számarságokkal fanatizáltassék s veszedelme legyen ez által a józan társadalomnak, átka családjának s hazájának.

Igen fontos szerepet játszik a foglalkozás hiányának az ellenőrzése is, mely igen sok rossznak a szülője. Itt a munkás közvetítésnek igen nagy szerepe van, mint mely hivatva van arra, hogy a kivándorlás megakadályozásában is közreműködjék.

Nagyon szép gondolat tehát a munkásoknak téli foglalkoztatása. Ezáltal a munkás háztartásában beállható zavarok elkerülhetők. Igen szép intézkedés erre nézve, a gazdasági háziipar: tanfolyamoknak rendezése, a gazdasági ismétlő iskolában, a gazdasági háziipar oktatás, háziipari szövetségek alakítása, természetes ipari szempontból s nem alattomos, minden törvényen felül helyezkedő valláspolitikai törekvésekkel, mely esetben már úgyszólván magában foglalja az élő mérget. Háziipari célokra, nyers terményekhez való juttatás, az ipari cikkeknek a beváltása, népies gazdasági előadások, melyek mindenekelőtt, gazdasági ismeretekre tanítanak s mindennapi életben szükséges legkülsőbb természetű tudnivalók birtokába juttatnak. Ezáltal a munka kereseti viszonyai javíthatók és egyes-bajos dolgaiban a kellő utmutatásokra tesz szert; mert bizony a pusztá imádság nem elégséges sem az üdvösségre, sem pedig a megélhetésre. A kis emberre nézve, életkérdés továbbá a hitel, telketlen elemek által kiszakmányoltassék. Erre legalkalmasabb a szövetségi intézménynek a felkarolása üzleti szempontból, nem pedig a mai nap-ság divatozó „Nebántás virága“ felekezeti színezettel, hogy ajtatos szemforgatók, szentet kapaszkodók szedjék a tejfőt, mint rendszeren történni szokott. Ez a fogyasztó szövetségeteknél sajnos, igen gyakori eset, mikor is, azok a nagyon vallásos emberek, tele tömnek a gyomrukot, megtöltik a zsebüket a szegény munkás ember véres verejtékének az árán!

Igen jó hatással van a munkások érdekeire a gazdasági munkás- és cselédszövetkezési pénztár, a népkönyvtárak a cselédek s munkások jutalmazása, kitüntetések stb.

Nem tudjuk eléggé ajánlani azt is, hogy a munkabérekre vonatkozó adatgyűjtés mun-

kája lehetőleg előmozdítások. A munkások néha évszakonként összeirandók, különösen az ételmezés nélküli napozás bérék adatai fontosak, valamint a föld áraknak s a föld hasznóbérek árának az adatai is. Igen jó hatással van szociális szempontból az új cselédtörvény, mely megfelel a kor követelményeinek, mely az ugynevezett robot munkát szüntette meg s a munkás védelem elemeit törvénybe iktatta. Igaz, hogy ezt, rabszolga törvénynek s rossznak mondják azok, akiknek céljaik vannak a munkás kizsárolására, akik a munkás békés boldogulását nem akarják az ő boldogulásuk érdekében. Azt hisszük azonban, hogy az élet ezek felett is napirendre fog térni s a munkás meg fogja ismerni előbb-utóbb az ő belső ellenségeit s bosszorkányonyhájukkal egyetemben, pokiho fogja őket kergetni! Ez a törvény teherrel járónak mondható, de a munkást megvédi a munkaadóval egyetemben.

A gazdasági munkásházák építése boldogságot s megelégedést fog keiteni. Azokba a munkásházákba a munka szeretete, tisztelése, az erkölcsi tisztaság, családi tisztesség és nevű vallásossága fog bevonulni s a másik legfőbb szentség, a hazaszeretet fog ott azokban ápolatni. Ezek azok, amelyek a munkást megvédik, életfeltételeit biztosítják és a magyar társadalom tisztességét tagjaivá avatják. Nem kell ehhez más mint a becsület, Isten iránt való öntudatos tisztelést, szeretetet s a hazának az imádása, mely egygyé forraszt s nem elválaszt bennünket, miáltal az erőnek, a hatalomnak a forrását tapasztaljuk mely legyőzhetetlen s mely előtt mindenkinek meg kell hajtania!

Mert a hatalmat rendszeren azok támogatják, akik maguk is hatalomra törekednek. Ez így van. A hatalomnak megvannak az ő rabszolgái, akik azt támogatják önszéből, önérdekeik előmozdításából. Az uralmat támogatják azok, akiknek a hatalma; vagy hatalomra való törekvése ezt úgy hozza magával. Ezek mellett azután vannak elősdiak, akik égre-földre esküdnének az uralom szükségére. Ezért nem boldog a magyar:

nál hazafias lelkesedéssel igyekezett beoltani édes hazánk történetét. De mikor Pozsonyból a főigazgató meglátogatta iskolánkat, amely akkor vármegyénk első főelemi iskolája volt, — tanulóink előzetes figyelemzetetésére csukamódon hallgattunk arról, hogy mi a történetéből többet is tudunk, mint amennyi a könyvben van.

Kálmán király korát messze meghaladó tudományosságával magasan fölülmulta a vele egy időben élt leghíresebb tudósokat is. Sok jó törvénnyel gazdagította a nemzetet. Ezen törvényei közül kettőt emelek ki csupán. Az egyik: „A vas- és víz-iteletet megtiltjuk“. — A másik: „A bosszorkányokról pedig, akik nincsenek, említéssel tévessek“.

Hogy ezen üdvös két törvénye mennyire érvényesült a gyakorlatban, ezt megmutatták a törvényeink megalkotását követő évszázadok, amelyekben országszerte hol itt, hol ott, újra meg újra felbukkantak a bosszorkányok s ezek folyamán rendszer alkalmazást nyertek a tűz- és víz-próba is és sok esetben, a pőr végén, fölgyluit a máglya, amelyen szörnyű kínt és halált szenvedett a többnyire ártatlan bosszorkány.

A nép tudatlansága és erkölcesének vadsága miatt nem bírta megérteni a bölcs törvényekben rejlő igazságot. 5—6 évssá-

nemzetiség, felekezet, osztály és internacionálisizmus rákfenéje ennek a szerencsétlen országnak! Reméljük, hogy az józan okos ébredés meglesz. Kezdjük a rekonstrukciót a munkásokon, állítsuk ezeket talpra s azután a seprés megától jön. Most az embereknek tovább kell látniok az orruknál s a saját boldogulásoikat nem szabad keresniök másoknak a megkárosításával.

Vizy Ferenc.

Különfélék.

Vidéki előfizetőinket kérjük, hogy postahivataluknál az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek intézkedni, hogy a lap küldése fennakadást ne szenvedjen.

— Városi közgyűlés Képviselőtestületünk június hó 30-án tartotta meg évenyegedes rendes közgyűlését. A polgármester jelentéseinek meghallgatása és tudomásul vétele után a tanácsnak a városi közbánya értékesítését illető javaslatát tárgyalta. A könyvnek a szakértő által leendő megvizsgálása szükséges s ez okból a budapesti ipartechnológiai szakiskolához küldendő. A lévai kegyesrendi ház tulajdonát képező 20 kat. hold rétnek megvétele ügyében július hó 30-án fognak érdemben tárgyalni. Ugyanekkor tárgyalják majd Monacó Mose vállalkozó hátralevő követelésének ügyét. Koskó Béla dijnoknak Weinberger dr. fel-szólalására 70 korona segélyt szavazott meg a közgyűlés. Rendezte egy téleli időtartamra a városi tűzoltóság ügyét. E nagyfontosságú és sok költséggel járó ügyének végleges rendezése meg soká fogja foglalkoztatni a képviselőtestületet. Míjd két szabályrendeletet fogadott el a közgyűlés; a szálloda-vendéglő, és kávéház ipparról szól az egyik, a piaci elővásárlások korlátozása dologról a másik. Mindkettő régen érzett hiányt van hivatva pótolni s erélyes és körültekintő végrehajtás mellett sok anomáliát szüntetett meg általa a városi előjáróság. Jóváhagyást nyert a vadászati haszonbérleti szerződés, az 1908. évi közmunka zarszámadása, ugyanennek 1909. évi költségvetése s az 1910. évi közmunka mérveinek megállapítására vonatkozó tervezet. Több adásvételi és kieszájtási ügy a legközelebbi közgyűlés tárgysorozatába vetetett fel.

zadnak kellett lefolynia, amíg az emberek agyáról a tudatlanság eme köde némilleg eloszlott.

A múlt század derekán én is ismertem egy *Bizikné* nevű, tőpörödött öregasszonyt, aki bosszorkány hírében állott.

A mi utcánkban élt. Az utca lakosainak művelteibb része csak *vén bosszorkánynak* nevezte.

Neki tulajdonítottak minden szerencsétlenséget, amely az utcánkban történt. Ő volt a *Manó*, akitől csak rossz eredhet.

Ha valakinek a tehene felfuódott vagy véres tejet adott, ha a ló megsántult, — ha a lúdak nem akartak hizni, — ha a tézta nem jól telt a teknőben, — ha egy ember hidegléletet kapott, — ha valamelyik gyereknek szemtől jött, — ezt a bosszorka okozta, mert őrdögi erejével megbabonázott mindent és mindenkit.

Azt is beszélték róla, hogy a padláson, az istálló fölött egy lófajtot tart felakasztva és abban rejtegeti a mesterségéhez megkívántó bűvészszerkeket.

Sokan meg azt állították, hogy szemtanúi voltak, amikor éjféltájban a kálvárián vagy az utca végén levő keresztúton más bosszorkákkal szénvonón nyargalóztak.

Az így üldözött szegény öregasszony pedig annak tudatában, hogy a lakosok egy

TÁRCA.

A hegyaljai bosszorka.

Irta: Jaross Ferenc.

Volt nekünk hajdanában egy bölcs királyunk, akit egyes külföldi történetírók csupa bosszorból és irigységből mint puposhátú, kancsal, selyp, sertékkal benőtt testű szörnyeteget festenek.

Annyit a mi írónk is felemlitenek róla, hogy testileg nem tartozott a szépnek nevezhető férfiak közé. De amit a Teremtő testben vont meg tőle, azt sokszorosan kárpótolta lelki adománnyal.

Ezt a királyunkat *Könyves Kálmánnak* hívták, akiről már az eleme iskolában azt tanultam, hogy azért nevezték könyvesnek, mert nagyon szerette a könyveket. Bach — korszakbeli tankönyvünk egy szóval sem említette, hogy bölcs ember is volt. Egy magyar királyról ilyen dicséretet 1863-ban nem tűrt volna meg a cenzúra. De ha a könyvbe azt írják, amit a külföldi történetírók jegyeztek fel róla, — ezt a maszlágot szivesen lenyelezték volna a magyar fiúkkal.

Babusik István, a mi jó és derék tanítónk azonban nem elégedett meg a száraz betűkkel. Igazságot szomjazó gyermeki szíveinkbe úgy Kálmán, mint más királyaink-

— **Virághullás.** Víz Ferenc Kör-möcbánya népszerű orsz. képviselőjét mérhetetlen csapással sújtotta a körlelhetetlen kaszás. Leánya, *Eszti*ke élete 16. évében a leánykor kezdetén június 20-án elhunyt. Ehamvad, mint a bimbó, amelynek ideje sem volt kinyitni. Megilletődve olvastuk a gyászírt, a vigasztalás szavait keressük a bánatos szülő számára. De ki tudna ily korán elhervadt virágszál fehér ravatalánál könnyek nélkül, bánat nélkül megállani. Egyedül a Mindenható bős. akaratán való megnyugvás adhat vigaszt a szülői szívek tájfalmarra, azé a Mindenhatóé, aki annyira szerette a hófehér lelkű leánykát, hogy elvitte magához a menybe angyalul. Teme-tése, melyen a rokonságon kívül Kör-möcbánya egész intelligens közönsége résztvett, június 28-án ment végbe. Érte kesergő családja a következő gyászjelentésben tudatja gyászát: Magunk és az összes roko-nok nevében, mélyeseg fajdalommal jelent-jük, hogy szülői szerető szívünk egyik igaz öröme, anyagi lelkületű leányunk, *Eszti*ke, életének kezdő virágzásában, 16-ik évében, f. hó 26-án, déltan 12¼ óraker hosszas és kínos szenvedés után agyhártya-gyulladásban elhunyt. A felejthetetlen jó gyermek hült tetemei, f. hó 28-án, déltan 4 óraker, a r. k. szertartás szerint fognak örök nyugalomra tetetni. Az engedteő sz. mise-áldozat f. hó 29-én, reggel 8 óraker, fog a vartemplomban a Mindenhatónak be-mutatni. Kör-möcbányán, 1909. évi június hó 26-án *Víz* Ferenc és neje, szülei, *Ákos* *Dezső* és *Mariska*, elhunyt estverei. Ádás és béke emleken!

— **Táborozás.** Múlt hó 26-án vonult be honvéd-zászlóaljunk 7. és 8. százada a Cárud mellett tartott egy heti táborozásból. Az 5. és 6. század az előtte lefojt hétven vezetése ugyanott a táborozást. A katonai kiképzésnek ezen új ágazata a folyó évben lépett életbe. A katonák a háborúban hordott vaszon-szárakból útk fel a tábor; a főzés is teljesen úgy történik mint hábo-rúban. 5—6 napig táborozik így a csapat, mi közben úgy nappal mint éjjel hadgya-korlatokat tart és eles töltenyél lövészetet vezet. A levai honvédekkel egyidőűleg Nyitrai is volt 1—1 zászlóalj és pedig a Gram-Szent-Benedek környéken levő táborhelyen. A nyitraiak és levaiak több gyakorlat tartottak együtt, hol az egyik fél kepezte az ellenséget.

— **Kinevezés.** *Ghimessy* Margit, kitű-nően képviselt tanítónő, ki egy év óta Seps-Bükszádon nevelő, a valas-

közoktatásügyi miniszter a sepsi-bükszádi állami elemi iskolához tanítónővé nevezte ki. Gratulálunk!

— **Egyházi kinevezések.** *Skoda* János főszekesegyházi karkapán nemcsényi plebánossá nevezetett ki és helyébe *Rolkó* Béla komáromi káplán küldetett. — *Dénes* Béla nemcsényi adminisztrator Hontbessen-nyődre nevezetett ki adminisztratornak.

— **Talált gyűrt.** A Sport-telep tennisz pályáján egy arany-gyűrt találtak. Igazolt tulajdonosaat veheti a Sport-egylet alelnökétől.

— **Ezredősszponosítás.** A 14. hon-véd gyalog-ezred tolyó evi előzetes ezred-összponosítása Zsemberen és Nadason lesz. Az összponosítás f. hó 15-én kezdődik. Az ezredtörzs a két nyitrai zászlóalj e hó 12-én érkezik Levára, hol 13-án a fő-ü-deben tiszt és legényégi díjörvését tar-tatik. Az ezred a levai zászlóaljjal egye-sülve 14-én indul Zsemberre. Az ezred-összponosítás július 30-án végződik.

— **A levai k. r. főgimnázium** értesítőjét Peter-Pal napján adta közre *Cser helyi* Sándor igazgató. Az értesítő elején közli az igazgató azokat az alapítványokat, melyek a levai főgimnáziumhoz kötvék. Ilyen alapítvány van 12. A tanári kar az igazgatóval együtt 14 tagból állott, akiken kívül még 3 hitoktató működött. Az inte-zetbe 313 nyitvanos és 12 magántanuló irakozott be: A magántanuló és között volt egy leány növendék is. Vizsgálatot tett 303. Kamarát 20, vizsgálatlan maradt 1, meghalt 1. A tanulók közül a legfiatalabb 9, a legi-dősebb 21 éves. Helybeli 181, Barsvármegyebeli 78, más megyebel 44. Vallás szerint 158 tanuló rom. kath., 48 ref., 13 ág. ev. és 84 izr. vallású volt. Anyanyelve 270 tanulóknak magyar, 5-ek német, és 28 uk-tób. Jók viseletű 233, szabályszerű 57, ke-vesebbe szabályszerű viseletű 1 diák volt. Jelen osztályzatot nyert 17, jót 57, elégeseget 179 tanuló. Egy tárgyból bukott 16., kettőből 12, többből 22. Jelen diákok voltak az I. osztályban *Moravék* László és *Schwei-necker* László; a II. *Drozdák* Sándor, *Jaross* Ferenc, *Vizi* Sándor és *Weisz* Árpád; a IV. osztályban *Kálnay* Károly, *Nyúl* József, *Papp* Dezső, *Tulassay* József és *Vajnárovszky* Gyula; az V. osztályban *Janson* Vilmos és *Kohn* Arthur; a VI. osztályban *Huberth* Pál; a VII. osztályban *Simek* István; a VIII. osztályban *Huberth* István és *Koczab* Frigyes. A főgimnázium kebeleiben működő segélyező egyesület 143 rendez és 34 alapító tagot számlál. Vagyona ez időszert 14.769 kor. 86 fillér. Könyvsegelyben részesült 100

tanuló 706 könyvvel, ruhasegelyt kapott 15 tanuló 420 K. értékben. Az egyesület, mint látjuk, anyagi erejéhez mérten nagy jóté-konyaságot gyakorol. Léva város közönsége kötelességének kell, hogy tar sa ezen nemis intézmény pártolását, hogy mielőbb megva-lósítható legyen az alumneum. A főgimn. r. k. vallású tanulói és tanévben megalakították a Mária Kongregációt 51 taggal. Igen szép és üdvös működést fejtett ki a felsőbb osztályok tanulói által alkotott Szepeesi Imre önképzőkör, mely által rendezett ünnepekéek szép programjáról tanuságot tehet: Léva város közönsége. A torna tanítás a torna csarnok hiányában a korlátozottabb mértékben volt teljesíthető. Igazat adunk a főgimn. igazgatójának, midőn a játéktér és torna csarnok ügyében panaszkodik. A torna az ifjúság testi nevelésének egyik legfontosabb eszköze, fontosabb akarmely más tantárgyál és méltán csodálkozunk, hogy ezen oldalról nem részesül szakyszerű kikép-zésben. Nagyon sürgetnünk kell, a tornacsar-nokot és egy megfelelő szabadteret hogy a főgimnáziumban rendezetantítás legyen. A modern nevelés e nélkül igen tökéletlen.

— **Elköltözés.** Dr. *Pártos* Vilmos levai ügyvéd, a levai ifjúság egyik rokonszenves tagja Parkányban nyitott irodát, ahol e hó 1-en kezdette meg az új kir. járásbíróság működését.

— **A konkurzus eredménye.** Az esztergomi erseki szeminariumba, a tolyó hó 2-án megtartott konkurzuson a levai főgim-názium tanulói közül ifj. Szarka István, Szarka István helybeli asztalosmester fia, vetezett föl.

— **A levai iparos- és kereskedő-tanoniskolák záróünnepélye.** Lelak-emelő szép napja volt városunk által fentartott eme két iskolának június 27-dike. Delelőtt 11 óraker tanítók vezetése mellett zsúfolásig megtelt az intézetek növendékei-vel s nagy számban megjelent vendégekkel a r. k. iskola nagy rajzterme. Emelet az ünnepély tenyét *Bódogh* Lajos poigarmester megjelenése, ki az ifjúsághoz lelkes, hazafi-as s az ipar és kereskedelmi eszmekeket felkaroló üdvözöl beszéddel nyitotta meg az ünnepélyt. Üdvözölven az intézetek fáradhatatlan buzgalmú tanítóit, kik mint a tudomány kereszei a tanulóifjúság lelkeit, mint igen nagy fáradsággal művelhető talajt, odaadó munka s laukdatlan szorgalom által eredményei művelték. Ezután az iparos-tanoniskola igazgatója, *Ghimessy* János tartott az ifjúsághoz egy igen magas színvonalon álló szakirányú beszédet, mely

része miként vélekedik róla, kerülni igye-kezett az emberek és elzárkozott előlük, ami csak még inkább fokozta ellenségeinek iránta táplált botor véleményét.

Bizikné, akiről az utca öregei azt mondották, hogy fiatal korában igen csinos volt, — semmivel sem szolgált rá, hogy vele ilyen kegyetlenül bánjanak és életének utolsó napjaiban annyira megkeserítsek.

Nagyon szorgalmas, jólelkű és vallásos életű földműves-asszony volt. Ha valaki hoz-zá birt farkóznai és megtudta történi az em-berek iránt való gyűlöletet, azt rendkívül meghecsülte és tőle telhetőleg elhalmozta minden jóval.

Vasar- és ünnepnapokon háromszor is eljárt az Isten hazába. Reggel 6 óraker azért ment szentmisére, hogy meghallgassa a tót prédikációt; mert a magyarból, amely a 10 órai mise előtt volt, keveset értett. Ebből is látszik, hogy Levának 50—60 év előtt még igen sok tót anyanyelvű lakosa volt. Hogy melyik évben szüntették be Leván a tót szentbeszédkeket, erről nincs biztos tudomásom; de arra jól emlékszem, hogy a 60-as évek elején, amikor vasárnap reggel 6 óraker ministrálni jártam, — tót prédikációt nem hallottam.

Mintha még most is látnám az öregot görnyedten, hóna alatt akkora imádságos

könyvvel, mint egy misekönyv, egyedül ballagni a templom felé. Imádságos könyve kék- vagy piros-csíkos abroszba volt csa-vargatva. Ez az abrosz arra szolgált, hogy a könyvet megkímélje. Esős időben pedig az esernyőt pótolta.

Jobb kezéből sohasem hiányzott a vi-rág, rozsmaring vagy bazsalicska. Akkortáj-ban minden asszony és leány így ment a templomba. És hogy télen se fogyjanak ki a rozsmaring- és bazsalicskából, ezeket a mus-kátlai s egyéb virágokkal bőven és hűségesen tenyésztették és ápolták az ablakokban.

Még a férfiak egy része is virágot vitt magával a nagy misekre, amit a 4 év előtt megboldogult *Mik* bácsi holtá napjáig gyakorolt.

Volt azonban a férfiaknak egy, a temp-lomba nem illő szokásuk is. Ez volt a *tubakolás*. Kézről-kézre, padról-padra járt a sok, sárga vagy fekete tubákkal telt pikészis. A sűrű trüszögös olyan zajt csapott, hogy sokszor a prédikáló papnak a szavát sem lehetett megérteni.

Bizikné arcát nem láttam soha, mert olyan hirtottan járt, mint ha dereka meg lett volna roppanva.

Ha valaki köszönt neki, ami nagy ri-kán esett meg, szivesen elfogadta; de me-net-jövet az emberekkel szóba nem állt.

Ilyen boszorkány volt az öreg, akít lokan ok nélkül annyira gyűlötek, hogy keszek lettek volna őt — minden kihallga-tas melőzésével — a maglyára vinni.

Hogy népünk egyes rétegeiben a bo-szorkányokban való hit még ma is erősen él, ennek bizonyítására a sok közül felhozom a következő esetet, melyet néhány nap előtt olvastam.

Egy *solyári bognármesternek* 1907. év nyarán elapadt egy tehene. Kisütötték, hogy a tehenet a boszorkány rontotta meg. Pró-bálta is az állatot mindenféle szerrel gyó-gyítani, de nem sikerült. Nem sikerült azért, mert, mint a falubeliek mondták, először meg kell keríteni azt a boszorkányt, aki a romlást okozta. Ugyanakkor nyitott be a bognármester házába egy 82 éves öregasszony és tudakozódott a beteg tehenét után.

— Hát csakugyan eljöttél, gonosz bo-szorkány! Üvöltötte a bognár. Most ember-keze kerültél, nem rontasz többé tehenet!

Ezzel agyba-főbe kezdte ütni és fojtogatni az öregasszonyt, aki harmadnapra meghalt. A kúria a selymári bognármestert múlt hónapban ítélte el 4 évi fegyházra.

A *hegyaljai boszorka* szerencsésebb volt. Nem vertek agyon. Természetes halállal múlt ki.

mélyen vésődött az ifjúság lelkébe. Ennek keretében nyújtotta át *Horváth Sándor* III-ad éves iparos-tanoncnak, mint erkölcsi magaviselet, szorgalom és előmenetel dolgában erre nézve legérdekesebbnek a vall. és közokt. miniszternek 50 K-ás jutalmát. A megjutalmazott meghatározott szavakban köszönte meg a felügyelő bizottságnak a tantestületnek az egész tanulmányi évében azt a sok jót, amelyben őket részesítették, igazvén, hogy azt a gyakorlati életben érvényre juttatják. Ezután mindkét intézet növendékei gyönyörűen előadott hazafias költeményeket szavaltak. A nagyszámú és szép könyvjutalmak kiosztása után *Kriek Jenő*, kereskedő-tanonciskolai igazgató fejtette a külféle gazdasági tényezőknek harmonikus összefüggését, együttműködését s egymásra való utaltságát. Lendületes szavakban köszönte meg városunk polgármesterének, a felügyelő bizottságnak, valamint Léva város polgárságának, azon határt nem ismerő alázatosságát, hogy a kulturintézményeket fentartja, emeli, felvirágoztatja. A nemzeti himnus elneklésével az ünnepély befejezést nyert.

Bakabánya fiatalsága f. hó 11-én, vasárnap a bakabányai alt. iskola nagytermében műkedvelői előadással egybekötött táncmulatságot rendez. Az előadás kezdete esti 8 óra. Belépődíj személyenként: Az előadásra 1 kor. 50 fill.; az előadásra és táncmulatságra 2 kor., családjegy 5 kor. A jegyek előre megválthatók Olák Kálmán kereskedésében Bakabányán.

A lévai r. k. leányiskola értesítője. A szatmári irg. nővérek vezetése alatt álló leányiskola értesítőjét vettük. Az értesítő elején a vezetőség szép szavakkal emlékezik meg az intézet igazgatójának *Báthy László* 25 éves lelkészi jubileumáról. Utána az igazgató szentel kegyeletes sorokat dr. Hámos Péter, Barsvármegye elhunyt tanfelügyelője emlékének. Az intézet *polgári* iskolájának tanítói kara 9 tagból állott, kik 185 nyilvános, 15 magántanulót oktattak. Ezek közül 140 lévai, 40 Barsvármegyei, 20 más megyebeli volt. Vallásra nézve róm. kath. 100, ref. 20, ág. ev. 17, izr. 63; anyanyelvre 194 magyar, 1 német, 5 tót. Előmenetel tekintetében 26 kitűnő, 60 jeles, 52 jó, 50 elégséges. Egy tárgyból elégtelent kapott 2, két tárgyból 5 tanuló. Több tárgyból bukott 1 tanuló. Kitűnők voltak az I. osztályban *Balázs Mária*, *Berger Iona*, *Béres Aranka*, *Bumenthal Róza*, *Czakó Aranka*, *Kálmán Mária*, *Kölygyessy Etelka*, *Lichtenstein Amália*, *Szanyó Etelka*; a II. osztályban *Akucs Margit*, *Csekey Adrienne*, *Nyirányánszky Margit*, *Pártos Rózi*, *Rosenberger Zsófia*, *Tóth Eszter* és *Uhlárik Iona*; a III. osztályban *Medveczky Erzsébet*, *Pogány Emma*, *Róth János*, *Weisz Banka* és *Baummann Piroška*; a IV. osztályban *Hecht Elza*, *Izsföld Iona*, *Mácsánszky Lujza*, *Nagy Katalin* és *Zsiross Jolán*. Rendkívüli tárgyakat tanult és pedig német társalgást 56, zongorázást 24, cimbalmot 4, rajzolást 20 növendék. Az elemi iskolának 413 növendéke volt. Az *ismétlő* leányiskolát 186 leányka látogatta. Az ovodába 124 leányka és 111 fiucska járt. Eszerint az irg. nővérek gondozására összesen 1014 növendék bízott. És az eredményt tekintve faradtságos és nagy lelkiismeretséggel teljesített munkájukért csak hála és köszönet illeti őket.

A duna-ípolvyölgyi vasut. kereskedelemügyi miniszter elrendelte a duna-ípolvyölgyi h. é. vasut műtanrendőri bejárását. Az eljárást folyó évi július hó 10-én tartják meg.

Gyilkosság. Bojsza Imre, lévai illetőségű, nőtlen, hercegi-uradalmi erdészt, ismeretlen vadászot június 24-én a szentantali erdőben előbb fejszével agyonverték, azután saját fegyverével összeüvöltöztek és kirabolták. A szerencsétlen erdészt hosszas keresés után sem tudták megtalálni, míg végre június 27-én a vadászakuttyája vezette nyomra a keresőket s találták meg nagy kénytelenséggel összevagdalt holttestét. A gyilkossággal két jómódú gazdaembert gyanúban tartanak, kiket *Bojsza* nemrég vadászaton ért.

Sok az eső. Gazdáink sokat panaszkodnak a folytonos esőzések miatt, mely

egyrészt nagy hátrányára van az eléggé szűken termett széna betakarításának, másrészt a sebes eső leveri a gabonaféléket s így nagy kárt okoz a gazdáknak.

A körmöcbányai siketnémák intézete a lefolyó tanévről szóló értesítőjét most tette közzé Váradi Zsigmond igazgató. Az intézet fenntartásáról az állam, Körmöcbánya városa és Turóc vármegye gondoskodik. Az intézet 6 osztályának 73 növendéke volt, kik közül 17 bars megyei, a többi más megyebeli. 54 róm. kat. 8 ág. ev. 4 ref. és 4 izr. vallású. Előmenetelre nézve 20 kitűnő, 18 jeles, 12 jó, 7 elégséges, 9 elégtelen. A siketnémák oktatás ügyének előmozdítására az intézet felügyelő bizottsága „Siketnémákat gyámolító egyesület”-et létesített melynek célja lehetendő tenni a tanulóknak a szükséges műhelyeket akar állítani. Izen nemes cél elérésére kéri a nemes szívu embertársaink segítő kezét.

Hivatalos közlemény.

4017/1909 szám.

Hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy a „Taub Lipót utóda”-féle lévai kézi zálog kölcsön üzletben lejárt zálogtárgyak, melyeknek jegyzéke az üzlethelyiség bejáróján kifüggesztve tartatik folyó évi július hó 9-én délelőtt 9 órakor megejtendő árverés útján az üzlethelyiségben el fognak adni.

Léva, 1909. évi június hó 24-én.

Bódogh Lajos
polgármester.

89/1909 E. szám.

Meghívó.

Léva r. t. város képviselőtestülete 1909 évi július hó 6-ik napján — kedden — d. u. 4 órakor a városház nagytermében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a képviselőtestület összes tagjait tisztelettel meghívom.

Tárgysorozat:

1. Polgármesteri jelentés.
2. A városi szálloda, színház és bérház építésére vonatkozó módosított tervek és költségvetés bemutatása, összes előirányzati költség 383437 korona 32 fillér, pénzügyi szakosztály és tanács javaslata, az építkezés elrendelése és a kapcsolatos intézkedések tárgyalása határozat hozatala.
3. Az „Oroszlán fogadó” lerombolása tárgyában és az ezzel kapcsolatos ügyekben megfelelő intézkedések elhatározása.

Léva, 1909. évi július hó 3-án.

Bódogh Lajos
polgármester.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1909. évi június hó 27-től 1909. évi július 3-ig.

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Csakányi Sándor Kis Iona Karácsonyi I. Zelenák A.	fiu leány	Vilmos Margit
Mihály István Bakai Eleonora Albrecht Sándor Kozma Mária	leány leány	Etel Mária halv. szül.

Házasság.

Völgény és menyasszony neve	Vallása
Müller Árpád Grünfeld Irén Balogh András Korsamer Julianna	izr. rkath.

Halálozás

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Csakányi Vilmos Madarász Jónás Brichta Samu	2 nap. 43 éves 67	Veleszül. gyeng. Tüdővész. Kiz. lágycs. kim.

1916 szám 1909

M. kir. pozsonyi IV. honvédkerület hadbiztossága

Kivonat.

A m. kir. IV. honvédkerületi csapatok lőpár és tüzelő anyag szükségletének szállítása útján való biztosítás céljából kizárlag írásbeli ajánlatok útján az alább felsorolt napokon és állomásokon — mindekor délelőtt 13 órakor — nyilvános ajánlati versenytárgyalás fog tartatni és pedig:

Folyó évi július hó 20-án Pozsonyban a kerületi hadbiztosságnál a Pozsonyi és tóvárosi: 13-án Nyitra a honvéd keze őtiszti irodában. a nyitrai és lévai;

19-én Trencsénben a honvéd ezred keze őtiszti irodában a trencsényi és rózsahegy;

16-án Besztercebányán a honvéd ezred keze őtiszti irodában, a besztercebányai jolsvai és Balassagyarmati;

8-án Vácán a honvéd huszár ezred keze őtiszti irodában, a váci érsekújvári állomás honvéd csapatai szükségletének biztosítására.

Az egyes állomások szükséglete, a szállítási feltételek az egyidőre kiadott hirdetményekből s az előkészített „Szállítási feltételek” meg tudhatók, melyek a honvéd kerület hadbiztosságnál valamint a megnevezett állomásokon elhelyezett honvéd ezred keze őtiszti irodában illetve a tóvárosi, lévai rózsahegy, balassagyarmati, jolsvai és érsekújvári honvéd állomás parancsnokság irodájában betekintheők.

A szállítási feltételek füzetének nyomtatvány példánya a kerület hadbiztosságtól armegterítés nélkül kérhető.

Pozsony, 1909. évi június hó 23-án.

M. kir. pozsonyi IV. honvéd kerület hadbiztossága.

Kerékpár és alkatrészek!

Kern Testvérek Léva.

Ajánljuk dúsán felszerelt vas-, fűszer és csemege raktárunkat a közeledő időnyre.

KÉVEKÖTÉL
a legolcsóbb árban.

Gabona zsákok,
ponyva, gépszij,
mindennemű
gép- és technikai cikkek,
olajzsiradék,
cement, kátrány
carbolineum,
és
gazdasági felszerelések,
nickel s mindennemű zománczott
vas edények,

Permetezők!

KÉK ÉS ZÖLD GÁLICZ,
kén, kék por, raffia háncs.
Linoleum padló lakkok,
ecsetek,
parkett mázak,
dusztlesz pormentesítő olaj,
jégszekrények,
fagylalt gépek,
Fürdő kádak,
mérlegek,
mozsdó álványok,
vas- és sárga réz ágyak,

Kénegezők!

Fényképeszeti cikkek!

Varrógépek 5 évi jótállással!

Teljes konyha berendezés!

Nyilttér*)

**MOLL-FELE
SEIDLITZ-POR**

Enyhe, oldó háziszser mindszoknak, kik emésztési zavarokban és az illő életmód egyéb következményeiben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 korona.

Vidéki gyógyszerárakban kerülik Moll készítményeit.

**MOLL-FELE
SÓS-BORSZESZ**

Fájdalom csillapító és erősítő **bedörzsölés,** elismert, régi jóhírnevű háziszser szagatás és hűlésből származó mindennemű betegségek ellen. **Eredeti üveg ára kor. 2.** Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. **Főszékhely: hely MOLL A. gyógyszerész.** Cs. kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuchlauben 9.

Eladó ház. Zöldkert-utca 16. számú ház szabad kézből eladó. Bővebbet Garam-utca 4 sz. házbán.

Gyermekek mellé. Jul.-aug. ra továbbra is keresek gyermekek meli egy intelligens komoly nőt, teljes ellátás és 20 korona fizetései.

Ajánlatokat D. K. J.-né címre a kiadó-hivatalba kérek.

Szabóüzlet-áthelyezés.

Szíves tudomásul, hogy polgari és papi szabó-üzletemet a Kálvin-térre helyeztem át. **Bóbb László.**

Ezüst szörmenyul. Fajtszta ezüt szörmenyulak kaphatók Léván. Bővebbet a Hitelintézet házfelügyelőnél (Széchenyi-u. 2.)

Uj borkimérés. Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy „Káka hegyi” saját termésű jó zamatos fehér és vörös új és ó boraimnak kimérését megkezdettem. Tágas és kellemes ivóhelyiségről — a hátsó kis udvarban és üvegezett verenda helyiségben — gondoskodva van. **Forgács Mihály szőlőbirtokos.**

Zsák kölcsönző ad kölcsön zsákokat, úgy helyben mint vidékre, valamint új ponyvákátás zsákokat is jutányos áron elad **Ungár Adoly Léva, Kohári utca.**

Kiadó lakás. A Hitelintézet épületében az emeleten 2 szoba, konyha és kamarából álló lakás augusztus 1-től kiadó. — Bővebbet a házfelügyelőnél

Keveköto. Gabona keveköteleket kezi kötésre két végén pirosra festve ujitott fazárral mely újítás által a munka fele időbe kerül az eddigieknél mind az által nem dragábbban aluirott saját ipartelepén készít, és nagy mennyiségben raktáron tart. Valamint különféle gazdasági kötél árukat a legfinomabb valamint durvább fajta kender és géptisztító és zsák fonásra alkalmas kőcokot, cser dohányt valamint e szakmába vágó bármiféle áru gyors és pontos elkészítésére vállalkozik. Szíves megkeresésekre árjegyzéket bérmentve küldi **Klapaty János k télyártó Vác.**

Miért vesz minden szegény és gazdag

egyaránt

DIANA sós borszeszt?

Mert a fáradt test okvetlen megkíván egy jó

masszirozást.

Mert bedörzsölés által rögtön elmúlnak a megfűléstől és meg-röltetéstől keletkezett és visszamaradt fájdalmak.

Mert különös előnye, hogy már a

masszirozás alatt

mulnak el a leghevesebb fájdalmak.

Nagyon sokan eszeppenként eukorba vagy vízbe

veszik

mint étvágygerjesztő és fájdalomcsillapító.

Munkásoknak is

kínészet ér egy üveg valódi

DIANA sós borszesz.

Bedörzsölés után a fáradt, vagy elernyedtt izmok és idegek visszanyerik természetes érzékenységüket és rugékonyságukat.

A kik sokat utaznak,

azok minden, az utazásnál elkerülhetetlen kellemetlenségektől és bajtól megvédnek óva, ha DIANA sós borszeszt visznek magukkal. Mert a DIANA-sós borszesz ichtóvá és teljesen ártalmatlanná teszi a legrosszabb vizet is, hűségétől vagy az utazásnál más okból gyakran előforduló fejfájás és egyéb bajoknál kellemesen ható enyhítő és házi szer. **Hajón utazókat** megóvja a rettenetes tengeri betegségekkel származó kellemetlen utóbajoktól.

Gyermekekápolásnál

valósággal nélkülözhetetlen. Meggátolja, mint óvszer, a test kipállását, a gyakori mandula és toroklobot; fogzásnál minimálisra redukálja a fájdalmakat.

Munkások,

kik testi erejök után szerzik meg a mindennapi kenyeret, utólérhetetlen, kiváló izomerősítő szert nyernek a DIANA-sós borszeszben. A fáradt testre üdítőleg hat, a gyakori hát- és derekfájást meggátolja, néhány előzetes bedörzsölés által.

Az egész országban mindenütt kapható.

Hivatalnokok, dijnokok,

szóval irodai munkát végző és sokat görnyedő egyének jobb, hálaibb szert nem találhatnak a DIANA-sós borszesznél, amely a sok ülésből származó, elmaradhatatlan bajok ellen a leghatásosabb, biztosan ható szer.

Mint arczápoló szer,

legkiválóbb a DIANA-sós borszesz, amely eltüntet a mitesszereket, az arczbört simává, tisztává varázsolja. Sikeresen alkalmazható izadás ellen, valamint smákbuz megszüntetéséhez. Fürdővizben, mosdóvizben használva, a testnek bámulatos rugékonyságot, üdéséget kölcsönöz.

Fejfájásban

szenvedők állítása szerint a DIANA-sós borszesz biztosan ható és a legelesőbb háziszser.

Esténként miért használják oly előszeretettel a

DIANA sós borszeszt

minden házbán ?

Aki egész nap dolgozik, jön-megy, kifáradt, testileg és szellemileg meg van erőtve, annak okvetlen szükséges, hogy lefekvéskor jól bemasszirozza magát a

DIANA sós borszeszszel

Mert erősíti és edzi a testet.
Mert erősíti és edzi a csontokat.
Mert erősíti és edzi az inakat.
Mert erősíti és edzi az ereket.
Mert a bedörzsölés által a véredények mozgásba jönnek, miáltal felfrissül az egész szervezet.
Mert a has masszirozása által a székelet teljesen rendbe jön.
Mert a bágyadtság a homlok bedörzsölése által végképpen elmúlik.
A kik egész nap az asztal mellett ülnek, görnyednek, dolgoznak, olvasnak, irnak: rendszeren hátfájásuk van, ezeknek megűzethetetlen egy jó bedörzsölés a valódi

DIANA sós borszeszszel

mely a fájdalmat már a masszirozás alatt szünteti meg.

Egyedüli készítő :

Erényi Béla gyógyszerész, Budapest, Károly-körut 5.

Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Használt „DIANA sós borszeszes” üvegeket nem veszünk vissza

Egy üveg Diana sós borszesz 44 fillér.

Egy nagy üveg Diana sós borszesz 1 kor. 10 fill.

Egy legnagyobb üveg Diana sós borszesz 2 kor. 20 fill.

Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett.

Táncitanítási értesítés.

Léva város és vidéke nagyrabecsült közönségének tudomására adom, hogy Léván az **Oroszlán nagytermében** 1909. július 1-én

Táncanfolyamot nyitottam.

Beiratkozások június hó 26-ától a teremben.

Lelkiismeretes tanítás az összes modern táncokból.

Délutáni gyermek tanfolyam. Boston tanítás.

Különórák. Felnőtteknék esti kurzus. Léva közelében külön csoportok tanítását elfogadom.

Szives pártfogást kér

KREUTZ GYULA,

fővárcsi okl. tánc és illemtanító, tiszteletbeli tagja a párisi táncművészeti akadémiának.

Fővárosi tanintézet VIII. Kemény Zsigmond u. 12.

Saját termésből kis üstön főzött
kiváló minőségben

Seprő és törköly-pálinka

Hektoliterenként 140 koronaért
Literenként 1'60 fillérért

Sárga baraczk-pálinka

Literenként 5 koronaért.

Kapható Léván

HOLLÓ SÁNDOR
pincéjében.

Aprított tűzifa

kapható és megrendelhető **Braun József** és fiánál Léván.

KÖNYVKERESKEDESÜNKBEN

tanuló felvétetik

Csakis néhány gimnáziumi osztályt végzett ifju vétetik fel,

NYITRAI és TÁRSA LÉVA

Jó kávé

az amely az üzletekben levő más árú szagát fel nem veszi és frisse zamatját megtartja ez pedig a

Diadal PÖRKÖLT KÁVÉ

szart csomagokban. Uőerhetlen jó minősége a jó háziasszonyt a választás gondjától felmenti. Szakértői felügyelet alatt készíti **Schmidl Sándor és fia**

Budapesten

Kapható: **BLUM GYULA** fűszerüzletében Léván Bati-utca sarkán.

BUTORRAKTÁR

asztalos műhely — kárpitós munkák.

A nagyközönség tudomására hozom, hogy 26 éve fennálló modern butorrakfáramat **asztalos műhellyel bővítettem**, mely által t. vevőim legkényesebb izlését is kielégíthetem; jelenleg tehát azon kellemes helyzetben vagyok, hogy bárminő megrendeléseket: **szoba-berendezést, egyes, ugy asztalos mint kárpitós butor-darabok készítését akár előrajzolás után is — és javítást elvállalhatok.** Saját műhelyemből a legszebb kivitelben s valóban hazai gyártmányként a legpontosabban szállíthatok. — A legmodernebb ottomán átvétők, szőnyegek, kelme- és csipke-függönyök, ágy- és asztal-terítőket a legdivatosabb mintázatban s különböző minőségben találhatók raktáramban. — Hiszem, hogyha eddig megnyerte, így ezután a nagyközönségnek még fokozottabb tetszését fogja kiérdemelni a már évtizedek óta fennálló

Steiner József
kárpitós.

HANGVERSENY GRAMOFON.

Az itt ábrázolt beszélőgép 23—22 cm. széles és 13 cm. magas tokban, kiváló hangdobozzal, játszás közben forgatható színes virágtöltéssel minden nagyságu lemezhez alkalmas, 2 darab 19 cm. átmérőjű mindkét oldalon bejátszott lemezzel együtt

16 forintért kapható.

Nagy választék mindenemű és nagyságu beszélőgépekből és lemezekből.

Árjegyzéket és lemezjegyzéket ingyen és bérmentve

küldök. — Vidéki megrendeléseknél csomagolás díjmentes.

Klein Sándor, órás és ékszerész Léván.

Knapp Dávid,

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára Léván. Piac téren — nagy kiterjedésű gépraktárom céljára — újonnan épült házamban nagy választékú

állandó gépkiallítás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődők közönséget — vétel kötelezettség nélkül is — mindenkor szívesen látom és szakszerű magyarázatokkal készséggel szolgálók

Hazai gyártmányú gépek

u. m. **HOFHERR** és **SCHRANTZ** féle gőzcséplő készletek, **GANZ** féle motorok minden nagyságban valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

A legjobb fém-fisztítószert

Fogyasztás évente
60 millió doboz.

Mindenütt kapható.

MAYER
GÉPGYÁR

vas- és fém-
öntőde, rész-
vénytársaság

SZOMBATHELY —
BUDAPEST
VI. ker., Váci-körút 61. szám.

Legrégibb
hazai
gépgyár

Motorgyár

Alapítva
1850.
évben.

Benzin- és szivógáz motorok gyára
Vízi malom — berendezések.

Malom építész

Benzin cséplőkészletek 3 lóerejtől — 16 ló erőig.

Benzin stabil motorok 1—100 HP-ig.

Szivógázmotorok 6—120 HP-ig.

faszén, koks és antracit tüzelésre berendezve, szerelve és füzembe átadva.

Olajgyártási gépek, borsajtók és mindennemű mezőgazdasági gépek gyára.

Kedvező árak és fizetési feltételek.

ÁRJEJYZÉK INGYEN.

Képviselek kerestetnek.